

Linköpings
kommun

Utbildningsförvaltningen
Södra skolområdet
Förskolor i Ånestad

Årlig plan för att främja likabehandling och förebygga diskriminering och kränkande behandling

Häggvägen

2016-2017

"Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling"

– Lpfö98/16

Innehåll

Inledning	4
Förskolechefens vision	4
Definitioner av begrepp	5
Diskriminering.....	5
Direkt diskriminering	5
Indirekt diskriminering	5
De sju diskrimineringsgrunderna	5
Trakasserier	5
Kränkande behandling	5
Repressalier	5
Befogade tillsägelser	5
Nulägesanalys	6
Tydliga mål och konkreta åtgärder	6
Häggvägen	8
Så ska vi arbeta för att nå dit:.....	9
Uppföljning och utvärdering:	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Förslag till åtgärder:	9
Arbete i barngrupp	10
Kön	10
Etnisk tillhörighet	10
Religion och annan trosuppfattning.....	11
Sexuell läggning och könsöverskridande identitet/uttryck	11
Funktionshinder	11
Ålder	11
Kränkande behandling	12
Handlingsplan för upptäckt av diskriminering eller annan kränkande behandling	12
Vuxna kränker barn	12

Barn kränker barn	12
Vuxna kränker vuxna	13
Styrdokument	13
Läroplan för förskolan – Lpfö98:10 grundläggande värden	13
FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 2	13
Till dig som är vårdnadshavare i Hjulsbro Ånestad Förskolor.....	13

Bilaga: Dokumentation Likabehandling Ånestad förskolor

Inledning

Sedan den 1 januari 2009 regleras arbetet mot diskriminering och kränkande behandling i både diskrimineringslagen och i Skollagen, 6 a kap. Bestämmelser i diskriminerings- och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling och ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. Om trakasserier eller andra kränkningar äger rum i eller i samband med verksamheten är huvudmannen skyldig att utreda och åtgärda det inträffade. Arbetet med att främja och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska tillsammans med rutinerna för det åtgärdande arbetet varje år redovisas i en ”plan mot diskriminering och kränkande behandling”.

Förskolechefens vision

Mitt mål är

En förskola där verksamheten utformas i överrensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar.

En förskola som tar tillvara och utvecklar barnens förmåga till ansvars känsla och social handlingsberedskap så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs.

En förskola som uppmuntrar och stärker barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation.

En förskola där vuxna är mycket medvetna om sitt förhållningssätt och att de är viktiga förebilder för barnen.

Maria Trangius Griph, Hjulsbro Ånestad Förskolor

”Den växande rörligheten över nationsgränserna skapar en kulturell mångfald i förskolan, som ger barnen möjligheter att grundlägga respekt och aktning för varje människa oavsett bakgrund. ” –

lpfö98/10

Definitioner av begrepp

Diskriminering

När ett barn behandlas sämre än andra barn och det har samband med de sju diskrimineringsgrunderna. Finns två typer av diskriminering:

Direkt diskriminering

När ett barn behandlas sämre än andra barn på grund av de sju diskrimineringsgrunderna

Indirekt diskriminering

När förskolan tillämpar en regel eller bestämmelse som verkar vara neutral men som i praktiken missgynnar ett barn på grund av de sju diskrimineringsgrunderna.

De sju diskrimineringsgrunderna

1. Kön – kvinna eller man, flicka eller pojke
2. Etnisk tillhörighet – person som tillhör en grupp människor med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg etc.
3. Religion och annan trosuppfattning – religiös livsåskådning
4. Sexuell läggning – homosexuell, bisexuell, heterosexuell
5. Funktionshinder – innefattar allt från allergi, dyslexi, hörsel, synskada samt neuropsykiatriska funktionshinder som exempelvis ADHD eller Aspergers syndrom.
6. Ålder
7. Könsoverskridande identitet – transsexuell

Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som inte har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavaren anmält förskolan för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Befogade tillsägelser

Förskolans personal måste ibland tillrättavisa ett barn för att skapa en god miljö för hela barngruppen. En befogad tillsägelse är inte en kränkning i lagns mening, även om barnet ifråga kan uppleva det som kränkande.

Nulägesanalys

Arbetet med likabehandlingsplanen drivs nu av personal, specialpedagog, samt förskolechef. På varje förskola finns en pedagog som är huvudansvarig för likabehandlingsplansarbetet. Dessa personer ingår i vår jämställdhetsgrupp som träffas två gånger om året. Vi samarbetar med områdena Hagby, Majelden, Kvinneby och Hjulsbro.

Likabehandlingsplansarbetet är en del av vårt systematiska kvalitetsarbete och ingår i vår Årsplan. Planen upprättas 4 ggr/år i samband med att mål skrivs för Normer och Värden och Barns inflytande i våra Mål och Utvecklingsplaner.

Tydliga mål och konkreta åtgärder

På Ånestad förskolor finns en hälsogrupp och en jämställdhetsgrupp med personal från båda förskolorna. Tillsammans med specialpedagog och förskolechef träffas de flera gånger per termin och arbetar med värdegrundsarbete och en hälsofrämjande förskola.

Under hösten 2016 har områdets förskolor haft kompetensutveckling kring Linköpings Kommuns kärnvärden: Mänskliga, modiga och mångfacetterade. Varje förskola arbetade fram en gemensam värdegrund som ska genomsyra verksamheten. Varje arbetslagmöte kommer att innehålla vidare arbete med värdegrund och frågor kring denna.

Mål Normer och värden

Följande mål har vi valt att arbeta med under höstterminen 2016

”Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.” (Lpfö 98/16)

Så ska vi arbeta för att nå dit:

1-3 år

1. Vi kommer att använda oss av babblarnas böcker, figuren Doddo, sånger, samt skapa eget material.
2. Vi samtalar med barnen om Doddos egenskaper och utseende.
3. Med hjälp av figurerna (babblarna) spela upp situationer där Doddo står i fokus och Doddos egenskaper (snäll, rättvis, hjälpsam och inlyssnande.)
4. Vi kommer även tillsammans med barnen tillverka babblarnas hus som kommer att sitta på väggarna och finnas tillgängligt för barnen.

Så här ska vi följa upp:

Dokumentera med hjälp av lärplattan och lyfta barnens positiva handlingar. Ställa frågor till barnen genom barnintervjuer i början och slutet av perioden.

Uppföljning och utvärdering:

1. Vi har läst babblarnas böcker ihop med barnen.
2. Vi har samtalat med barnen om figurerna (babblarna) och deras egenskaper där Doddo har fått stå i fokus.
3. En pedagog har tillsammans med barnen skapat babblarnas hus och satt upp det på väggen så att det är tillgängligt för barnen.
4. Vi har påbörjat arbetet att spela upp situationer för barnen där Doddo står i fokus och Doddos egenskaper.
5. För att följa upp har vi ställt spontana frågor till barnen. Exempelvis har vi frågat barnen om Doddos egenskaper (är Doddo en pojke eller flicka?)
6. Vi har också dokumenterat med hjälp av lärplattan.

Analys normer och värden

Vi anser att babblarna har varit ett bra arbetsverktyg att arbeta med och även koppla till läroplanen. Vi hade en positiv utgångspunkt med babblarna då barnen hade förkunskaper om babblarna och tyckte att det var roligt från början. Detta har underlättat arbetet med babblarna både för pedagoger och barn. Detta har vi pedagoger uppmärksammat genom att barnen är fokuserade och uppmärksamma när vi jobbar med babblarna på så sätt ser vi också att det blir ett lustfyllt lärande. Vi upplever att detta är en bra början på ett arbete med samspel mellan barnen och att detta kan bli en bra arbetsmetod för att uppnå det resultat vi önskar.

Förslag till åtgärder

Arbetet med babblarna har lett till att vi har börjat tänka om när det gäller barnens lärmiljöer. Det finns ett rum på avdelningen som vi har tänkt att göra om till VT-2017. (Sussie) Detta anser vi är en bra arbetsmetod som vi tänker fortsätta arbeta med.

3-5 år

Så här ska vi arbeta för att nå dit:

1. Pedagoger hjälper barnet att välja aktivitet före kamrat. (Alla pedagoger)
2. Vi ska göra en ny kompisol. Vi ska leta upp material att använda tex aktivitetkort till kompisböckerna samt läsa kompisböckerna och prata kring dem med barnen. (Malin)

Så här ska vi följa upp:

Dokumentera ”goda situationer” genom att fotografera och sedan samtala med barnen om bilderna. Dokumentera barnens lek med lärplattan för att se om utveckling skett.

Analys Normer och värden

1. Pedagogerna har efter diskussioner i arbetslaget blivit mer medvetna om hur barnen leker. Valet att dela in barnen i medvetet valda lekgrupper ändrade barnens val av lekkamrater.
2. Användandet av kompisstolen har lett till att barnen reflekterar bättre och även själva hänvisar till kompisolen när det uppstår situationer. Det är bra att ha något att titta på och ha som verktyg både för barn och pedagoger. Kompisböckerna har också varit ett bra samtalsunderlag.
3. Aktivitetskorten kom sent i december så därför har vi inte hunnit använda dem. De goda exempel på bra lek som vi dokumenterat har vi inte diskuterat med barnen som vi tänkt.

Förslag till åtgärder

Aktivitetskorten tar vi fram till vårterminen. Vi kommer även titta efter annat värdegrundsmaterial att komplettera med. Vi ska översätta kompisolens strålar till andra språk för att inkludera barn och föräldrar med annat modersmål. Vi behöver bli bättre på att återkoppla och uppmärksamma de goda leksituationerna till barnen till exempel vid sagostunder efter maten.

Barns inflytande

Följande mål har vi valt att arbeta med under vårterminen 2017

1-5 år

”Utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation” (Lpfö 98/16)

Så ska vi arbeta för att nå dit:

1-3 år

Vi frågar barnen enskilt vad de vill skapa till Vernissagen.

Vilket material behövs?

Vi ger barnen möjlighet att uttrycka sina åsikter kring Vernissagen.

Barnen styr och vi pedagoger finns med och stöttar.

3-5 år

Pedagogerna fångar upp tillfällena till forum för samtal med barnen t ex vid samling, lunch eller andra situationer. Alla barn ska få komma till tals i de här situationerna. Barnen är med och presenterar maten varje dag och bjuder till bords.

Uppföljning och utvärdering analys

Förslag till åtgärder:

Arbete i barngrupp

Kön

Flickor och pojkar har samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller. Oavsett kön arbetar vi för att alla barn ska ha lika stort inflytande och utrymme i verksamheten. Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- Vi erbjuder samma valmöjligheter för både pojkar och flickor vad gäller material och sysselsättning.
- Vi gör om pedagogiska miljöer så det stimulerar både pojkar och flickor.
- vi köper in könsöverskridande material, t.ex. djur till utklädningslådan. Vi har dockor av båda könen.

Etnisk tillhörighet

Vi arbetar för att alla på vår förskola ska känna sig välkomna och trygga. Vi tar hänsyn till kulturella och etniska skillnader. Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- Vi vuxna är goda förebilder.
- Vi välkomnar och respekterar barn och personal från andra kulturer.
- vi har etniska dockor
- vi lånar böcker som handlar om andra kulturer

Religion och annan trosuppfattning

Alla på vår förskola ska ta hänsyn och visa respekt för olika religiösa åskådningar. Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- vi vuxna är goda förebilder
- vi har gemensamt förhållningssätt
- vi påverkar inte ensidigt till förmån för den ena eller andra åskådningen
- vi anpassar maten så den passar alla
- vi respektera varandras olikheter
- vi bemöter barnens frågor och reflekterar tillsammans

Sexuell läggning och könsöverskridande identitet/uttryck

Vi bejakar olika familjekonstellationer så att varje barn känner stolthet över sin familj. Vi arbetar främjande och förebyggande genom att:

- vi vuxna är goda förebilder
- vi visar respekt mot olika familjekonstellationer
- vi samtalar i barngruppen hur olika familjekonstellationer kan se ut
- vi svarar på barnens frågor på ett professionellt och faktamässigt sätt

Funktionshinder

Alla i förskolan ska kunna vara delaktiga. Ingen ska känna sig utanför eller åsidosatt på grund av sitt funktionshinder. Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- vi anpassar den fysiska miljön
- Vi lyfter fram de positiva resurserna hos barnet. T.ex. genom att ge tid att klara vardagliga saker själv.
- vi särbehandlar inte barn med funktionsnedsättning
- Vi anpassar verksamheten så att alla kan delta på sina villkor. T.ex. genom att lägga spår så även rullstolar kan ta sig fram.
- vi upprättar åtgärdsprogram/handlingsplan med berörd personal
- vi samverkar med barnrehabiliteringen
- vi förstärker personalresurserna vid behov

Ålder

Alla barn på förskolan behandlas lika oavsett ålder. Ingen ska känna sig diskriminerad eller trakasserad p.g.a. sin ålder. Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- se till barnets kompetens och mognad
- anpassa verksamhetens innehåll efter barnens kompetens
- närvarande vuxna som stöttar barnen i leken

Kränkande behandling

Alla ska kunna vistas på förskolan utan att bli utsatt för någon form av kränkande behandling. Vi arbetar främjande/förebyggande genom att:

- vi vuxna är goda förebilder och har ett bra förhållningsätt
- en bra inskolning
- diskutera hur man är en bra kompis med barnen
- det finns personal i närheten av barnen
- observationer av barnens lek
- gruppstärkande lekar och aktiviteter

Handlingsplan för upptäckt av diskriminering eller annan kränkande behandling

Vid upptäckt av diskriminering eller annan kränkning ska dokumentationen föras på särskild blankett. Se bilaga.

Vuxna kränker barn

1. Var rak genom att säga ifrån direkt när en vuxen kränker ett barn.
2. Be om enskilt samtal snarast möjligt i enskilt rum.
3. Förklara hur du upplevt/tolkat situationen och barnets reaktion.
4. Vid behov ska stöd erbjudas till berörda.

5. Om kränkningen upprepas, kontakta närmsta chef. Om närmsta chef är inblandad anmäler man till dennes chef.
6. Förskolechefen ansvarar för utredning, dokumentation och uppföljning.

Barn kränker barn

1. Den vuxne som uppmärksammar händelsen samtalar med varje barn och ev. med barnen tillsammans.
2. Den vuxne informerar övriga i arbetslaget om händelsen.
3. Om kränkningen upprepas kontaktas hemmet och förskolechefen informeras.
4. Händelsen utreds och dokumenteras och handlingsplan upprättas av ansvarig personal eller av förskolechef. Föräldrarna bör vara delaktiga.
5. Förskolechef eller ansvarig personal ansvarar för att uppföljning görs av åtgärderna.

Vuxna kränker vuxna

1. Den som uppmärksammar diskriminering eller kränkande behandling har ansvar för att kontakta förskolechefen.
2. Den som anser sig utsatt för kränkning har ansvar för att kontakta förskolechefen.
3. Förskolechefen ansvarar för att arbeta efter arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om åtgärder mot kränkande behandling i arbetslivet (AFS 1993:17).
4. Om kränkningen upprepas, kontaktas områdeschefen.

Styrdokument

Läroplan för förskolan – Lpfö98:10 grundläggande värden

Förskolan vilar på demokratins grund. Därför skall dess verksamhet utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan skall främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen.

Vuxnas förhållningssätt påverkar barns förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle och därför är vuxna viktiga som förebilder.

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 2

Konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn de rättigheter som anges i konventionen utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.

Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

Till dig som är vårdnadshavare i Ånestad Förskolor

Kontakta alltid personalen om du misstänker att ditt eller något annat barn på förskolan utsätts, eller har blivit utsatt, för kränkande behandling av barn eller vuxna. Vi i förskolan för ständigt en dialog med barnen om hur man behandlar varandra, för att skapa ett klimat där alla ska trivas och må bra. Det kan vara svårt och obehagligt att ta till sig att ens eget barn kränkt ett annat barn, men om det händer är du den som bäst kan göra något åt situationen. Därför uppskattar vi om du själv också samtalar med ditt barn om kränkande behandling. All personal i förskolan är skyldig att anmäla till sociala myndigheter vid misstanke om att ett barn far illa.

Länkar för mer information

www.skolverket.se - Skolverket www.beo.se – Barn och

elevombundsman www.av.se -

Arbetsmiljöverket www.jamstallt.se – genuskonsult i

förskola och skola

DOKUMENTATION VID FALL AV KRÄNKNING

DatumPlats

Inblandade personer

.....

Beskrivning av händelsen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Åtgärder

.....

.....

.....

.....

.....

Uppföljning

.....

.....

.....

.....

.....

Reflektion och utvärdering

.....

.....

.....

.....

Dokumenterat av

Tagit del

Ort Datum